

کودکان

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
اخبار داخلی - شماره ۷ (دوره دهم)
مهر ماه ۲۵۳۶

فرخنده باد

فستیوال بین المللی فیلمهای کودکان و نوجوانان

کشایش نمایشگاه شناخت هنر با تصویر و صدا در شیراز

در ساعت ۱۰:۱۵ روز ۲۲ ماه مهرماه به فرخندگی زادروز علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران، نمایشگاه شناخت هنر با تصویر و صدا، طی مراسمی در حضور مدیریت عامل کانون به وسیله استاندار فارس گشایش یافت.

در آغاز این مراسم که تیمسار اسفندیاری فرمانده نیروهای ارتشی منطقه، رئیس شهربانی فارس، جمعی از مقامات محلی و همکاران ما در کانون، حضور داشتند، آقای حسین شریفزاده رئیس ناحیه فارس، گزارش برپاداری نمایشگاه را قرائت کرد و نمایشگاه پس از

قطع نوار، مورد بازدید قرار گرفت.

نمایشگاه تصویر و صدا که به فرمان علیاحضرت شهبانوی ایران، در سال ۲۵۳۵ به مدت ۶ ماه در تهران و در سال ۲۵۳۶ به مدت ۳ ماه در اصفهان فعالیت داشت، اکنون به مدت ۳ ماه نیز در شهر شیراز برای کودکان و نوجوانان و هنردوستان شیراز برپا است. برپائی اینگونه نمایشگاهها و فعالیت‌های دیگر هنری در شهرستانها، کوششی است برای این که رویدادهای هنری، خاص تهران نباشد و کودکان و نوجوانان شهرهای دیگر نیز امکان دست‌یابی به آن را داشته باشند.

کتابخانه‌های منطقه یک

برگزیده‌ی کتابداران پیش از هر چیز ایجاد ارتباط فرهنگی بین کتابداران کتابخانه‌های مختلف است و در نهایت سعی ما بر اینست که از یکنواختی و کسالت‌باری این جوابنامه‌ها بکاهیم و ضمن ارج نهادن به تلاشهای سازنده‌ی کتابدارانی که در کارورزی‌های فرهنگی با ما همگام شده‌اند به کارمان تنوع دلخواهی نیز داده باشیم. و از این رهگذر بازتاب نموده‌ای تازه‌ی فعالیت‌های فرهنگی کتابخانه‌هایمان - که ثمره‌ی تلاشهای انکارناپذیر کتابداران و همگامی اعضای فعال در کنار مشاوره و راهنمایی‌های سازنده‌ی کارگزاران فرهنگی نواحی می‌باشد - گامهای ارزنده‌ای در ارائه‌ی خلاقیت‌ها و ابتکار عمل‌های چشمگیر به حساب خواهد آمد.

● گهگاه، وجود پاره‌ای نقائص فنی کوچک و کمبودها و کاستی‌هایی در کتابخانه‌های شهرهای دور و نزدیک را به چشم می‌بینیم که بدون تردید همه‌ی ما در تلاش رفع کژیها و کاستی‌های کتابخانه‌هایمان هستیم و این به تنهایی «نباید» و «نمی‌تواند» برای کتابداران و دیگر کارگزاران فرهنگی ما، نومید کننده باشد.

● اجرای برنامه‌ی بازدیدهای با هدف (بازدیدهایی که می‌تواند فرصت مناسبی برای آشنایی کودکان و نوجوانان با محیط و موقعیت‌های تازه بحساب بیاید) همیشه و همیشه می‌تواند در تنوع بخشیدن به برنامه‌های معمول هر کتابخانه، سهم سازنده‌ای داشته باشد.

● داشتن گروه‌های (و بطور کلی نشست‌هایی در هر فرصت مناسب) - کتابداران و کارگزاران فرهنگی نواحی مختلف را بهتر و بیشتر از همیشه در جریان کار کتابخانه‌هایشان قرار می‌دهد و در پیشبرد کارها و پیش‌بینی برنامه‌ها و برنامه‌ریزی‌هایی که در جهت رفع نارسائی‌ها و تنگناهای موجود به چشم می‌خورد، سودمند خواهد بود. با اینهمه، هر نشستی باید با برنامه‌ریزی دقیق و سازنده‌ای توأم باشد که در همه حال، پیش از هر چیز کارورزی کتابداران تازه‌کار و کم‌تجربه و ارتقاء کیفیت کار کتابخانه‌ها هدف اصلی کار بحساب آید.

● با نگاهی به گزارشهای رسیده از کتابخانه‌ها دره‌ی یابیم که علیرغم همه‌ی سفارشات، گلایه‌ها و درخواست‌های صمیمانه در مورد ارسال بموقع گزارش

● جاذبه‌های قابل اعتنایی که در چگونگی ارائه و اجرای برنامه‌های مختلف ادبی و هنری در کتابخانه‌های مختلف به چشم می‌خورد، نتیجه‌ی تلاشهای گروهی کتابداران و اعضاء کتابخانه‌های دور و نزدیک امور منطقه‌ی یک است که با کوششی بی‌وقفه در جهت گسترش خلاقیت‌ها و سازندگی‌های مداوم خویش تلاشهای چشمگیری داشته‌اند.

● در ماه گذشته، با پشت سر گذاشتن فصل تعطیلات تابستانی و در آستانه‌ی گشایش مجدد مدرسه‌ها، در بسیاری از کتابخانه‌ها نخستین گامها در راه جلب و جذب اعضاء جدید برداشته شده است، که امیدواریم ضمن دیدارها و گفتگوهای مکرر با اولیاء و مربیان مراکز آموزشی مختلف هر شهر، زمینه‌های همکاری و همگامی‌های تازه در جهت گسترش دامنه‌ی فعالیت کتابخانه‌ها، گسترده‌تر از پیش گردد.

● با آغاز مهرماه، و از سر گرفتن سال تحصیلی تازه، لزوم برقراری ارتباط کتابداران با ادارات آموزش و پرورش در همه شهرها، برگزاری برنامه‌های بازدید از مدارس و فراهم آوردن امکان بازدید از کتابخانه‌ها در جهت شناساندن کانون را یادآوری می‌شویم.

● در این ماه نیز، برنامه‌های معمول کتابخانه‌هایمان، با توجه به همه‌ی قدرت و ضعف‌هایی که در ارائه‌ی تاره‌ای از آنها به چشم می‌آید، بی‌وقفه در تمامی کتابخانه‌ها اجرا شده است. گیرائی و جاذبه‌های خاصی که در ارائه‌ی برنامه‌های گوناگون کتابخانه‌ها به چشم می‌خورد، ثمره‌ی خلاقیت‌ها و ابتکار کتابداران و اعضاء در تهیه و تدوین این برنامه‌هاست.

● اگرچه، به روال همه ماهه در جوابنامه‌ی دیگری با بهره‌وری از پاسخنه‌های راهنمایان فرهنگی نواحی، به پاسخگویی و ارزیابی کار کتابداران پرداختیم، با این همه، آنچه در این نوشتار می‌آید، بیشتر به بازگویی و بررسی اجمالی فعالیت‌ها مربوط می‌شود. و در حاشیه‌ی فعالیت‌های معمول کتابداران با توجه به اهمیت خاصی که «نقد کتاب» کتابداران برایمان در بر داشته است، با ارائه‌ی پاره‌هایی از چند نقد برگزیده، در شهریورماه - لزوم همکاری کتابداران، کتابخانه‌های نواحی دیگر را نیز یادآور می‌شویم.

● هدف اصلی از انتخاب و ارائه‌ی «نقد کتاب»‌های

ماهانه‌ی کتابخانه‌ها، متأسفانه تا اکنون (بیستم مهرماه ۳۶) تنها از نواحی خراسان، مازندران و سمنان، گیلان و کرمان و هرمزگان گزارشمای پیش رویمانست که در کنار پاسخننامه‌های ماهانه در اینجا نیز ضمن ارج نهادن به تلاشهای پیگیر همه‌ی کتابداران و کارگزاران فرهنگی این نواحی، به بررسی اجمالی کارهایشان می‌نشینیم و امید که دیگر دوستان ما در نواحی غرب، سیستان و بلوچستان، و آذربایجان و زنجان از اینر و که در اینجا نام و نشانی از فعالیت‌های خود نمی‌یابند، پاسخی داشته باشند. چرا که همیشه گفته‌ایم و می‌گوئیم، سخن گفتن از فعالیت‌های فرهنگی کتابخانه‌ها تنها به مدد همین گزارشمای ماهانه و جوابنامه‌های راهنمایان فرهنگی شکل می‌گیرد.

● در روزهای دوم و سوم مهرماه، کتابداران و رانندگان واحدهای سیار امور منطقه‌ی یک در تهران گرد هم آمدند تا ضمن تشریح مفاد بخشنامه‌ایکه پیش از اینها در مورد برنامه‌ریزی‌های فرهنگی کتابخانه‌های سیار شهری تدوین یافته است تبادل نظر گردد و با طرح تنگناها و مسائل مختلف، طرحریزبهای تازه در زمینه‌ی گسترش فعالیت واحدهای سیار شهری، مسائل تازه‌ای مطرح گردید. امید که، همه‌ی کتابداران و دست‌اندرکاران کتابخانه‌های سیار شهری در آستانه‌ی سال تحصیلی تازه، تلاشهای سازنده‌ای را آغازگر باشند.

کتابخانه‌های ناحیه‌ی خراسان:

● با بهره‌وری از پاسخننامه‌ی راهنمای فرهنگی ناحیه، به بررسی اجمالی فعالیت‌های فرهنگی کتابداران ناحیه‌ی خراسان می‌نشینیم. در آغاز، لازم به یادآوری است که کتابداران با تجربه‌ی کتابخانه‌ی شماره ۱ مشهد پیوسته در ارائه‌ی برنامه‌های مختلف نوآوریها و ابتکار عمل جالبی که نشان می‌دهند، با برنامه‌هایی که هشیاران شکل می‌گیرد می‌توانند نمونه‌های جالبی برای دیگر کتابداران بحساب آیند. امید که کتابداران سایر کتابخانه‌ها ضمن مطالعه‌ی جوابنامه‌ی گزارشمای ماهانه - با آگاهی از فعالیت فرهنگی کتابدارانی اینچنین - خود نیز نمایانگر نکته‌بینیها و هشیاریهای لازم در ارائه و تدوین برنامه‌های فرهنگی کتابخانه‌های خویش باشند.

● جای «بحث کتاب» (کتابهای کودکان یا کتابهای تاریخی، اجتماعی، هنری و...) که می‌تواند برای گروه‌های سنی مختلف اعضاء هر کتابخانه، مقدمه‌ای بر آشنایی دادن اعضاء به کتابهای مناسب بحساب بیاید، در اکثر کتابخانه‌ها خالیست که امیدواریم در ماههای آینده شاهد گفت و شنودهای سازنده‌ای در این زمینه باشیم.

● شرکت دادن اعضاء در کار تهیه‌ی نشریه نیز می‌تواند مسئله‌ی مهم دیگری باشد که لزوم اعمال

برنامه‌ریزی دقیقی را در این زمینه به کتابداران ناحیه‌ی خراسان یادآور می‌شویم. تشکیل گروه نشریه کودکان و نوجوانان و نظارت بر کار آنان، ضمن راهنمایی‌ها و مشاوره لازم و داشتن نشریه‌های مسلسل، (پی‌آیند) می‌تواند به این برنامه رونق خاصی بپخشند. (در این زمینه می‌توان به چند کار خوب در کتابخانه‌های سبزوار - پیک راد - مروری برجشن هنر (مشهد شماره ۱)، مکتبهای ادبی (در کتابخانه‌ی بجنورد)، نشریه‌ی هنر (در طبس)، رنگارنگ (در گناباد)، موسیقی (در بیرجند) و جرس (در نیشابور) اشاره داشت.

● معرفی حافظ در شیروان، شکسپیر و داستایوسکی در بیرجند، مولوی در قوچان (در کنار شعرخوانی از شعرهای این شاعر) و معرفی سنت اگزوپری در کنار کتاب پرواز شبانه به‌مراه بحثی درباره‌ی تاریخچه‌ی قصه‌نویسی در ایران (در کتابخانه‌ی شماره ۲ مشهد) نیز از فعالیت‌های برجسته‌ی دیگر کتابداران کتابخانه‌های ناحیه خراسان بشمار آمده است.

کتابخانه‌های ناحیه‌ی کرمان و هرمزگان:

● مطالعه‌ی مداوم و پیش‌از پیش کتابداران، برقراری روابط صمیمانه با اعضاء کتابخانه‌ها آینده‌ای روشن را در ناحیه‌ی کرمان نوید می‌دهد.

● لزوم همکاری اعضاء و کتابداران را در تهیه و تنظیم نشریه‌ها و دیگر معرفی‌نامه‌های دیواری یادآور می‌شویم. در همین زمینه، با توجه به دیدارهایی که از کتابخانه‌های این ناحیه داشته‌ایم، می‌توان به فعالیت‌های چشمگیر اعضاء کتابخانه‌های رفسنجان، کرمان، ماهان، زرنده و بندرعباس اشاره کرد که در میان همکارانی که در کتابخانه‌ی کودک بندرعباس همگام با سایر کتابداران به تدارک آگاهینامه‌های دیواری جالبی دست می‌زنند می‌توان به آقایان و خانمها: ساعدی، کرمی، شجاعی، جعفری، اکبری، موسوی‌پور، تسلیمی و صدیق‌نژاد اشاره کرد.

● راهنمای فرهنگی ناحیه از دیر رسیدن دفتر گزارش ماهانه‌ی بعضی از کتابخانه‌های ناحیه‌ی خود گلایه داشت که امیدواریم، در ماههای آینده شاهد سهیل‌انگاریهایی اینچنین نباشیم. (لازم بیادآوریست که در این میان کتابخانه‌هایی چون بندرعباس، زرنده، رفسنجان، بافت، جویبار، رابر و گلباف در شهریورماه با ارسال به موقع گزارشمای خود امکان بررسی و ارزیابی دقیق کارهای فرهنگی کتابخانه‌های خود را در جوابنامه‌ها فراهم آورده‌اند.)

● کتابخانه‌ی شماره ۲ کرمان در مهرماه گشایش یافت و آغاز کار کتابخانه‌های شه‌داد و شماره ۲ کرمان می‌تواند زمینه‌ی گسترده‌تری را در امر فعالیت‌های

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در این ناحیه فراهم سازد.

کتابخانه‌های ناحیه‌ی گیلان:

نمایشگاه کتاب در کتابخانه‌ی لاهیجان

نمونه‌هایی از نقد کتابهای خوانده شده را به انتظار می‌نشینیم. و صد البته که عدم همکاری این دوستان در چنین زمینه‌ی سازنده و پرثمری، در ارزیابی و ارزش-گذاری فعالیت‌های فرهنگی آنان سهم عمده‌ای خواهد داشت. در همین جا لازمست از همکاری‌های مداوم خانمها: عبداللهی - مودن جمشیدی - ارقون - زارع رضائی - پوررحیمی - فاتحی - پروین جمالی مقدم - باقری ارومی - رجبی - ربیعی - مسافری و عالیه رضابخش که پیوسته در تحقق بخشیدن همه‌ی برنامه‌ریزی‌های فرهنگی یاور همیشگی ما هستند نیز سپاسگزار باشیم و چشم براه نمونه‌ی کارهای بهتر همه‌ی آنان.

● از نمونه‌های جالب کارهای دیواری و چگونگی ارائه‌ی برنامه‌های فرهنگی کتابخانه‌های این ناحیه نیز با بهره‌وری از نظرها و جوابنامه‌های کارگزاران فرهنگی ناحیه گیلان در پاسخنامه‌های کلی سخن بمان خواهیم آورد.

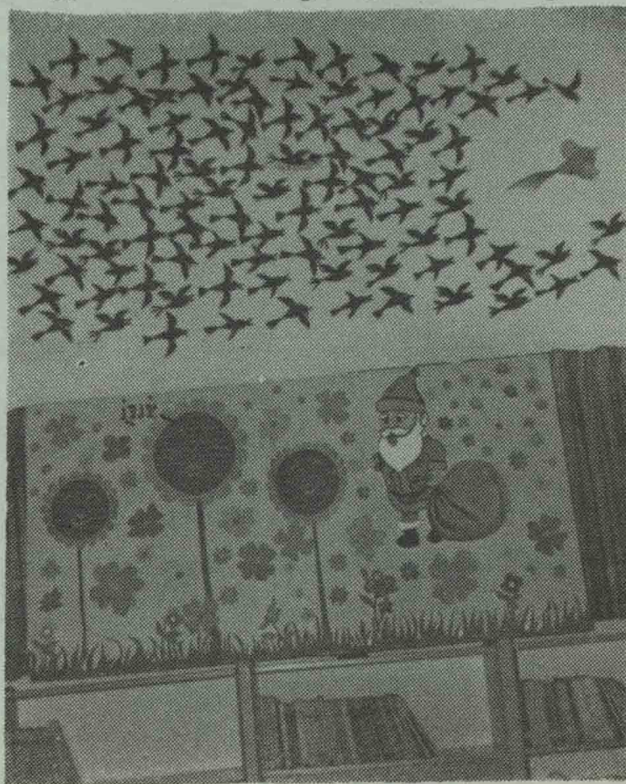
کتابخانه‌های ناحیه‌ی مازندران و سمنان:

● سخت مشتاق بودیم که در کنار کتابخانه‌های ناحیه گیلان، آذربایجان و... از کتابداران ناحیه‌ی مازندران و سمنان نیز نمونه‌هایی از «نقد کتاب» را در پیش روی داشتیم و با بهره‌وری از نمونه‌های برگزیده، از کتابدارانی که در این راه یاور ما بودند سپاسگزار باشیم. اما متأسفانه در این ناحیه نیز مانند دو سه ناحیه‌ی دیگر مقدمات انجام کار در زمینه‌ی «نقد کتاب» که از انگیزه‌ها و هدفهای سازنده و پرثمر اجرای این برنامه‌ی جنبی در مقدمه‌ی این نوشتار سخن به میان آورده‌ایم، فراهم شده است با امید به یادآوری مجدد و پیگیری جلدی این برنامه از جانب کارگزاران فرهنگی ناحیه چشم براه نقدهای برگزیده‌ی کتابداران می‌مانیم. به این امید که بتوانیم از این دریچه سهمی در شناساندن طرز فکر و شیوه‌ی نگرستن کتابداران به مسائل مختلف داشته باشیم.

● از کتابخانه‌های ساری، گنبد، سمنان، دامغان، شاهرود، چالوس، بابل، آمل، آلاشت و شاهی گزارشهایی دریافت داشته‌ایم که از نمونه‌های برجسته‌ی کار فرهنگی کتابداران و وجود پاره‌ای ضعف‌ها که تذکار و یادآوری‌های لازمی را طلب می‌کرد، در جوابنامه‌های گزارش ماهانه سخن بمان خواهیم آورد. امید که کتابداران و کارگزاران این ناحیه نیز در فعالیت‌های فرهنگی کتابخانه‌های خود بیش از پیش موفق باشند.

● در ادامه‌ی برنامه‌ی نقد کتاب در کتابخانه‌های کانون، کتابداران ناحیه‌ی گیلان، غرب، و آذربایجان و زنجان از نخستین روزهای برنامه‌ریزی تازه، با علاقه و پشتکار چشمگیری در ماههای اخیر حاصل بررسیها و ارزیابی‌هایشان را برای ما ارسال داشته‌اند که

● برنامه‌ی «نقد کتاب» در ناحیه‌ی گیلان باعلاقمندی بسیاری از کتابداران فعال این ناحیه همچنان دنبال می‌شود. اگرچه تاکنون، تنها در ماههای مرداد و شهریور ۳۶ از چند کتابدار نقدهایی دریافت کرده‌ایم، لازم بیادآوریمست که ضمن ادامه‌ی چنین راهی از کتابدارانی که در اینمدت با ما همکاری نداشته‌اند نیز می‌خواهیم که در این راه همگام دیگر دوستان خود در پیشبرد برنامه‌های فرهنگی سهم سازنده‌ای داشته باشند. از خانمها: احمدنژاد، سلیمانی، آدم‌پیرا، رحمتی، ادیب سیکاش، ولی‌نژاد و آخوندزاده نیز ارسال

مصورهای تزئینی در کتابخانه لاهیجان

امیدواریم در دیدارهایی که از کتابخانه‌هایشان خواهیم داشت به بررسی نقدهایشان بنشینیم. اما از آنجا که به وعده‌ی خود وفا کرده باشیم، با توجه به اینکه کارنامه‌ی کانون، گنجایش ارائه‌ی نمونه‌های مختلف نقدهای برگزیده‌ی کتابداران را ندارد، در این ماه، در ادامه‌ی همین نوشتار، به نقل پاره‌هایی از دو سه نقد برگزیده می‌پردازیم و پیش‌از آن از خانمهای واحدی، حمداله زاده، محمدی (رضائیه‌ی شماره ۱ و ۲) مهرداد و پهلوان (خوی) فرزنانگان، ریاضی و رضوان (تیریز) بهرامی، احمدی، بدیعی (زنجان) مظفری، کلیایی، پوریارمراد (کرمانشاه شماره ۲) مقبل، فرازی، زهتاب (بروجرد) یعقوب زاده (خرم‌آباد) فیروزی و خوشبو (شاه‌آباد غرب) گهواره‌ای و دوستوندی (قصرشیرین) بخاطر همکاری‌های صمیمانه در همین زمینه سپاسگزار باشیم.

● از کتابخانه‌ی شماره ۲ رضائیه خانم «زیبامحمدی» نقدی بر کتاب «هکلبری‌فین» نوشته است که بریده‌هایی از آن را در زیر می‌خوانیم:

«هکلبری‌فین نام کتابی است اثر مارک تواین نویسنده سرشناس و نامدار امریکا. «هکلبری‌فین» پسری است نه‌ساله، شاید ده، دوازده و یا سیزده - چهارده ساله. همین شخصیت را در کتاب دیگری از همین نویسنده با نام «تام‌سایر» می‌بینیم. پسر چهارده پانزده ساله‌ای که خیالباغ و بازیگوش است. اما شخصیت هکلبری یا «هک» که کتاب از زبان او نقل شده است با «تام» فرق دارد. «هک» خیالباغ نیست. نیروی پندار دارد، اما مرد عمل هم هست. ساده است. فضیلت‌های اوساده و صادقانه رخ می‌نماید. گاه این فضائل با راه و رسم موجود سازگار نیست. برای «هک» مهم اینست که هرچه را که جوهر پاک تعقل انسانی حکم می‌کند، برمیگزیند... «هک» بچه‌ای نیست که شبها با دندان مسواک نزده سر بر بالین نگذارد و یا صبحها به قصد زندگی، همچون عروسکی مقوایی، چشم باز کند و به‌همه صبح‌بخیر بگوید. «هک» شیطنت می‌کند. حتی دروغ هم می‌گوید. اما حتی دروغهای هک هم خوشایند و دلپذیر است، چرا که برای «فریب‌دادن» کسی بر زبان نمی‌آید، بلکه برای

گریز از «فریب خوردن» شکل می‌گیرد. «... بسیاری از منتقدان کتاب «ماجراهای هکلبری فین» را - که در واقع جلد دومی است برای کتاب «توم سایر» بر کتاب اول (تام‌سایر) ترجیح می‌دهند. شاید از نظر قدرت نویسندگی و خلق و ارائه‌ی سمبل‌ها (نمادها) و لطائف و ظرایف مختلف چنین باشد، اما با وجود این بچه‌ها «توم سایر» را بیشتر دارند، چون «توم» به آنها بیشتر نزدیک است. در حالیکه «هک» پسرک ماجراجویی است که زندگی‌اش با بیشتر خوانندگان مشابهتی ندارد...»

● به بریده‌هایی از نظر خانم صغری زارع‌رضایی کتابدار کتابخانه‌ی شماره ۱ پهلوی نیز درباره‌ی کتاب «بستور» در زیر اشاره‌هایی خواهیم داشت: «... این قصه با بیانی شیرین و جالب برای کودکان نقل شده است. در تمامی طول داستان روح شجاعت و پیکار با پلیدیها در کودک القاء می‌شود.

نویسنده، با مهارت زیاد توانسته است شخصیت‌های قصه را برای کودکان توجیه نماید. و دیدگاه خواننده را در زمینه‌ی تاریخ باستان تغییر دهد. «بستور» نه انگیزه‌ی کجرفتاری و کج‌فکری کودک می‌شود و نه غیرقابل هضم برای خواننده‌ی کم سن و سال چرا که شخصیت اصلی داستان، خود کودکی است ساده و بی‌آلایش، که بسادگی می‌تواند خود را در ذهن خواننده جای دهد. زبان قصه، روان و ساده بیان شده است. و پیوسته حالت حماسی خود را حفظ کرده است. تصاویر کتاب با مهارت زیادی نقاشی شده و تأثیری مثبت در ذهن خواننده‌ی خردسال به جا خواهد گذاشت...»

● امید که در شماره‌های آینده بتوانیم نمونه‌های جالبی نیز از نقدهای برگزیده‌ی خانمها: فاتحی، ارقون، جلال موسوی و چندتن از دیگر کتابداران ناحیه‌ی گیلان را در کارنامه نقل کنیم. با امید بهروزی و سازندگی پرثمر همه‌ی کتابداران در پیشبرد برنامه‌های فرهنگی کتابخانه‌های کانون، چشم براه دریافت کارهای جالب همه‌ی کتابداران می‌مانیم.

عزیزا... حاجی هسپندی

دو جایزه از نمایشگاه لایپزیگ

نقاشان ایرانی است که تا کنون چند کتاب برای سازمان انتشارات کانون تصویر کرده است. یکی از مدالها به کانون و دیگری به نامبرده تعلق گرفت.

در نمایشگاه هنر کتاب لایپزیگ «جمهوری دموکراتیک آلمان» نقاشی‌های خانم یوتا آدرگین برنده دو مدال نقره شد - خانم آدرگین از برجسته‌ترین

کتابخانه های روستائی منطقه يك در شهر یورماه

مدرسه روستائی تلاش پیگیری را در جهت برپا داشتن کتابخانه در تعطیل مدارس از خود نشان داده است که قابل تعمق می باشد آنچه آنکه مشروحاً در گزارش پر بارش اشاره کرده است بهر ابتکار و چاره یابی که ممکن می شد به اشخاص علاقمند در سطح روستاها مراجعه و ضمن توضیح پیرامون هدفهای کتابخانه های روستائی نسبت به جلب همکاری روستائیان، همت کار سازی کرده است. آقای احمد طوسی مقدم در شهر یورماه توانست تعداد ۳۰۰۲ جلد کتاب را به ۶۴ واحد مدرسه روستائی تحویل داده و ضمن رسیدگی به کارهای جنبی کتابخانه های روستائی مشهد، تجهیز کتابخانه ای نسبتاً بزرگ در روستای «ابره علیا» با جمعیتی حدود ۵۰۰۰ نفر، به نمایش و اجرای برنامه فیلم رسانی به روستاها پرداخته برای ۶۰۰ نفر از اهالی روستای یاد شده فیلم های عمو سیلو و «من آنم که...» را بنمایش درآورد.

کتابخانه های روستائی کرمانشاه

کتابدار فعال کتابخانه روستائی کرمانشاه تعداد ۴۸۵ جلد کتاب جدید را بروستاها تیکه مراجعه کرده تحویل داده و ۲۶۹ جلد از کتابها را تحویل گرفت. بهمین منوال حدود ۶۰۰ جلد کتاب اوراقی را در محل دفتر ناحیه مرمت کرده و نسبت به نگهداری کتابها تیکه در شرف از بین رفتن بودند اقدام فوری کرده است. این از جمله کارهای آگاهانه انسان می باشد که حداقل نسبت به بقای وسیله کارش آگاهی و شناخت داشته باشد بازدید از خانه های فرهنگ روستائی و تدارک ۲۰۹۱ جلد کتابهای ارسالی از تهران که کتابدار در تناسب کیفی و کمی آنها با توجه بمحیط ویژه روستا ابراز رضایت و قدردانی کرده است از جمله کارهای این کتابخانه می باشد. بهر انجام حداکثر سعی درانتخاب درست کتابهای روستا می شود.

کتابخانه روستائی کردستان

از کتابخانه روستائی کردستان گزارش فرهنگی و پیش بینی خط سیر حرکت ماه آینده را در دست نداریم. کتابدار این واحد توانست بکلیه روستاهای تحت پوشش مراجعه و تعداد ۱۸۸۴ جلد کتاب جدید را جایگزین ۹۸۲ جلد کتاب خوانده شده ماه قبل نماید.

کتابخانه روستائی ایرانشهر

با تحویل ۱۹۲۰ جلد کتاب بروستاها تیکه پوشش

در شهر یورماه از کتابخانه های روستائی نواحی کرمان و هرمزگان، خراسان، آذربایجان و زنجان، گیلان، غرب و سیستان و بلوچستان گزارش فعالیتها بدست ما رسید.

نگرشی در اعماق فعالیتها، تحرك جالب توجهی را در فعالیتهای فرهنگی همکاران خوب فرهنگی منطقه يك نشان میدهد. حتی تعطیلات تابستانی مدارس روستائی نتوانست جلوی علاقه ویژه ی گروهی از کتابداران فعال کتابخانه های روستائی بعضی از نواحی را بگیرد اوج چنین تلاشهایی را در شهر یورماه ویژه در کتابخانه های روستائی مشهد و کرمان شاهد هستیم. در زیر به بررسی مسائل کتابخانه های روستائی می پردازیم و از همکارانیکه بهر انجام تا کنون نتوانستند تحرك مطلوب را نشان دهند، انتظار تجدید نظر درمشی حاضر را داریم.

کتابخانه روستائی کرمان

کتابدار علاقمند واحد روستائی کرمان در ماهی که گذشت ضمن مراجعه به ۵۲ واحد روستائی و توزیع و تعویض کتابها در حد امکان، سعی مطلوبی در اجرای برنامه های فرهنگی بعمل آورده است. با سپاهیان جدید در مدارس به بحث و گفت و شنود در ارتباط با کلیه فعالیتهای کانون نشست و در واقع توانست جمع قابل ملاحظه ای از قشرهای روستائی را با تلاشهای ایسن سازمان آشنا کند. سه جلسه داستانسرایی برای کودکان روستاهای گلوسالار و ارجاتس در هوای آزاد روستا جهت ۶۰ نفر از نوآموزان مدارس، بازگویی داستانهای محلی توسط کودکان و نوجوانان کتابخانه روستائی برای یکدیگر بانظارت و ارشاد کتابدار، توزیع نشریات پیک و کارنامه کانون، معرفی کتاب بزی که گم شد در روستای «سکنج» جهت ۲۵ نفر از نوآموزان و نیز معرفی نادر ابراهیمی از تلاشهای ارزنده آقای محمدحسین کامیاب می باشد.

در ۲ روستای «سراسیاب شش» و «شاهرخ آباد» کتاب مهمانهای ناخوانده برای بیش از ۴۰ نفر از دانش آموزان روستائی داستانسرایی شد.

پیش بینی خط سیر حرکت در مهرماه هم بدست ما رسید. روحیه سرشار از تحرك شما را ارج می نهیم.

کتابخانه روستائی مشهد

کتابدار این واحد روستائی ضمن مراجعه به ۶۴

و کیفیت‌ها، هدف‌های عالی فرهنگی را همواره در نظر قرار دهند.

کتابخانه روستایی گیلان

چنانکه گزارش ارسالی نشان میدهد تعطیلی مدارس روستائی عامل عمده‌ای برای نگرانی کتابدار در فصل تابستان می‌باشد. بویژه به کتابدار خوب ناحیه گیلان آقای احمد اندبیل مقدم یادآور می‌شویم که این مشکل را با تدابیر خاصی که کراراً اندیشیده میشود و نیز گفته‌شده، حل کنند. خواستار تلاش بیشتر شما در آغاز گشایش مدارس روستا هستیم.

کتابخانه‌های روستایی مازندران و سمنان

تا تاریخ نگارش این مطالب، از ناحیه یادشده در بالا متأسفانه گزارشی دریافت نشده است.

اباسعد کوزه‌گر

و مراجعه به ۳۵ واحد دبستان روستائی کتابدار پر تلاش ایرانشهر آقای عزیزاله بلوچ بکار کتابخانه روستائی ادامه میدهد. با توجه بدوری و صعب العبور بودن مسیرهای کتابخانه روستائی ایرانشهر تلاش کتابدار ستودنی است ولی انتظار گزارش عمیق‌تری در زمینه فعالیت‌های انجام شده را داریم و اینکه «ماه مبارک رمضان» و «موسم خرماچینی» چندان هم مانع فعالیت‌ها نیستند..

ارسال پیش‌بینی خط سیر حرکت ماه آینده و گزارش دقیق‌تر فعالیت‌های فرهنگی این کتابخانه را در اسرع وقت خواستار هستیم.

بارها یادآوری شده که کلیه کتابها و صندوق‌های کتابرسانی باید در سطح روستاهای انتخاب شده پخش شوند بطوریکه همان یک اطاق در کتابخانه‌های شهر یا دفتر ناحیه بتواند به آسانی به نیاز شما پاسخ گوید. این مشکل اکثر کتابخانه‌های روستائی است که در کلیه استانها به آن پاسخ داده شد.

کتابخانه روستایی زاهدان

کتابدار صمیمی کتابخانه روستائی زاهدان توانست با طی مسافتی بیش از ۲۴۰۰ کیلومتر راه مراجعه به ۴۴ واحد روستا ۲۸۱۱ جلد کتاب بمدارس روستائی تحویل دهد. از فعالیت‌های کتابخانه زابل اطلاع دقیقی نداریم امید که بعد از حادثه بیرون رفتن چرخ اتومبیل کتابدار بهبود یافته و از مهر ماه فعالیتش را در کتابخانه شروع کرده باشد. ازخانه فرهنگ روستائی «اسیکه» نیز گزارش فعالیت‌ها دریافت شد.

کتابخانه‌های چهارگانه آذربایجان غربی

کتابخانه شماره یک با توزیع ۲۸۴۶ جلد کتاب در سطح ۴۴ واحد روستائی بکارش ادامه داد. مشکل وسیله نقلیه این کتابخانه دیگر بر کسی در ناحیه و تهران پوشیده نیست و در تعویض آن جملگی بر یک عهدند. کتابدار شماره ۲ با مراجعه به ۵۲ واحد مدرسه روستائی و توزیع ۳۰۰۷ جلد کتاب باجرای برنامه‌های کتابخانه روستائی پرداخته است.

کتابخانه شماره ۳ توانست ۹۲۰ جلد کتاب جدید را جایگزین ۹۱۷ جلد کتاب خوانده شده نماید و در معرفی کتاب و داستانسرایی برای بچه‌های عضو کتابخانه تلاش کتابدار شماره ۳ را ارزنده می‌بینیم.

کتابخانه شماره ۴ رضائیه در اجرای هدف‌های فرهنگی واحد روستائی قانون ماه پرتلاشی را داشت و تمام خواست دست‌اندرکاران مراکز فرهنگی نیز همین است توصیه میشود بدنبال تمامی مباحثی که با همکاران روستائی در محل داشتیم ضمن ایجاد تعادل بین کمیته‌ها

بقیه کتابخانه‌های منطقه ۲

کتابخانه مسجد سلیمان:

معرفی شخصیت برتولد برشت و سرزمین آلمان و کتاب‌دشمن مردم و بحث کتاب هوگو و ژوزفین برنامه فرهنگی این کتابخانه بود که در ماه جاری نیز ادامه خواهد داشت.

فیلم استریپهای به نمایش در آمده عبارت بود از: بز زنگوله‌پا، گره ممنوع، شیر شکار، و بعد از زمستان در آبادی ما. این کتابخانه در ماه گذشته ۱۴ نفر عضو جدید داشته و کل اعضایش اکنون به ۱۳۶۱ نفر میرسد.

کارنامه

قانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
اخبار داخلی

شماره ۷ (دوره ۱۰م) مهرماه ۲۵۳۶
چاپخانه‌ی خوشه تلفن ۳۱۸۵۶۵

گراور از: پاسارگاد تلفن ۳۹۱۷۱۸

کتابخانه‌های منطقه دو

گزارش سفر به ناحیه اصفهان

در این ماه، ناحیه اصفهان در تدارك جشن فرهنگ مردم بود که برای نخستین بار در اصفهان برگزار شد. کتابخانه‌های ناحیه، معرفی جامعه از فرهنگ مردم اردستان و یزد داشتند. و کتابداران در تهیه آن زحمت زیادی کشیدند. چنین فعالیت‌هایی از سوی کتابداران، برای کتابخانه نتیجه‌های خوبی به بار می‌آورد. آنان مستقیماً در شناخت فرهنگ مردم و مسایل آن می‌کوشند و پیداست کسی که خودش دست به این کار زده است خیلی خوب می‌تواند دستاوردها و نتایج پژوهش‌های خود را به اعضای کتابخانه معرفی کند. برنامه‌های فرهنگی از حالت خشک و یکنواختی بیرون می‌آید. از کلاس درس بیشتر فاصله می‌گیرد و به سرگرمی جالب و آموزنده تبدیل می‌شود. بویژه که چنین موضوع‌هایی برای اعضا آشنا است و با زندگی آنان تجانس دارد.

نخستین کتابخانه مورد بازدید، کتابخانه نائین بود که نسبت به پیش پیشرفت محسوسی داشته است. کتابداران در تهیه مطالب مناسب و طرح‌ها و به طور کلی اجرای برنامه‌های فرهنگی کوشش بیشتری معمول می‌دارند. امیدواریم این مساعی تداوم یابد. در کتابخانه اردستان، همه کارها تحت الشعاع برنامه جشن فرهنگ مردم قرار گرفته است. در این زمینه، رئیس ناحیه، کتابدار، مستخدم، اعضا و افراد بومی همه کوشیده‌اند تا در این فرصت کم، معرفی اردستان آماده گردد. وسایل زندگی مردم را جمع‌آوری کرده‌اند و نقاشی‌های مناسب با این ابزار، که کاربرد آنها را نمایش می‌دهد با مختصر توضیحی در زیر آن فراهم آمده است. این وسایل و نقاشی‌های آن بر حسب موضوع رده‌بندی شده و هر دسته از آن، گوشه‌ای از زندگی مردم را در گذشته و حال، مجسم می‌کند. نقاشی‌ها بسیار گویا هستند و توضیح زیادی لازم ندارد. بهره‌گیری از نوار کاست برای ضبط گفتگوهای مربوط به مراسمی که وسایل و نقاشی آن آماده است برنامه را جامع‌تر می‌کند. کتابخانه یزد به لحاظ تدارك جشن فرهنگ مردم و آمارگیری، توجه کمتری به کیفیت برنامه‌های فرهنگی کتابخانه داشته است. معرفی سرزمین آلمان آمارو ارقام زیادی دارد طرح خوبی دارد ولی نتوانسته بودند عکس

هایی برای بقیه مطلب پیدا کنند.

در نوشتن کارهای دیواری سعی کافی مبذول نمی‌شود و خط آن ناخوانا است کتابخانه روستائی یزد به توجه بیشتری از سوی راهنمای فرهنگی ناحیه نیاز دارد و باید وقت بیشتری صرف آن شود تا همکاری اولیای مدارس روستائی جلب گردد و اعضا به مطالعه کتاب و فعالیت‌های فرهنگی تشویق شوند. با توجه به این که ناحیه اصفهان در حال حاضر دو راهنمای فرهنگی دارد این امر امکان‌پذیر است.

ناحیه فارس

کتابخانه شماره ۱ شیراز

در ماه گذشته، رنگ‌آمیزی و آمارگیری، از میزان برنامه‌های عادی این کتابخانه کاست ولی برنامه‌های اجرا شده خوب و رضایت‌بخش بود. جک لندن و یاشار کمال خوب معرفی شدند اما هماهنگی ندارند. توصیه می‌شود این کتابخانه به معرفی ایران، توجه بیشتری داشته باشد و نگاهی دوباره بر زمینه‌های فرهنگی این مرزوبوم بیفکند. زیرا زمینه‌های بسیاری هست که به آن پرداخته‌ایم و پرداختن به آن برای اعضا جالب خواهد بود. در معرفی کتاب سرگذشت مادر و جمیله، بیان محتوی کتاب ادا نشده بود. در گزارش این معرفی، باید شرح بیشتری می‌دادید. برنامه‌های فرهنگی در زمینه علوم مانند معرفی کتاب شگفتی‌های جهان جانوران بسیار پسندیده است. امیدواریم توجه به علوم ادامه یابد.

کتابخانه شماره ۲

در این ماه، مرتضی رضوان و حافظ معرفی شدند که معرفی حافظ با توجه به گستردگی کار و گونه‌گون بودن منابع، خوب بود. بحث آزاد جشن مهرگان و تعطیلات تابستانی مدارس، موضوع‌های جالبی بودند. مطالب نشریه‌های پیرسوک و بیچیشک نیز بسیار جالب و استقبال و شور و شوق اعضای گرداننده آن ستودنی است.

کتابخانه شماره ۳ شیراز

معرفی هوارد فاست و کتاب ماجرای وینستون به شیوه خوبی اجرا شده است. در معرفی ایالات متحده آمریکا، به مسایل اجتماعی باید توجه بیشتر می‌شد. موضوع بحث آزاد، بسیار جالب و مناسب بود: مقایسه

جشن هنر شیراز و جشن فرهنگ مردم در اصفهان .

کتابخانه بوشهر

معرفی نادراپراهیمی و کتابهای کلاغها، سنجابها و بازآفرینی واقعیت خوب و کامل بوده است. مسئله آمارگیری نباید تا این اندازه در میزان برنامه‌های عادی کتابخانه اثر بگذارد و از آن بکاهد.

کتابخانه فسا

کوشش کتابداران این کتابخانه برای بهبود برنامه‌های فرهنگی، همچنان ادامه دارد. و معرفی صادق‌هدایت و کتاب آدم آهنی، در سطح مطلوبی است. توجه به مسایل اجتماعی تهران نیز حاکی از توجه کتابداران به کیفیت برنامه‌ها است. بحث آزاد در این کتابخانه اختصاص به جشن مهرگان داشت. نشریه آلونک نوجوانان و جیرچیرک مخصوص کودکان، از مطالب بهتری برخوردارند.

کتابخانه داراب

در این ماه، حافظ و سرزمین شیراز معرفی شدند و جشن هنر، موضوع بحث آزاد بود. با شروع سال تحصیلی، امید است کوشش بیشتری در جلب اعضای جدید به عمل آید.

کتابخانه لارستان

سید جمال‌الدین اسدآبادی و شهر همدان و کتاب قصه‌های استاد از معرفی‌های این ماه کتابخانه بودند. در برنامه‌های فرهنگی، در انتخاب منابع معتبر و مناسب، باید دقت بیشتری شود. فعالیت نشریه از کارهای خوب این کتابخانه است ولی آمار عضو جدید خیلی کم است که امید است جبران شود.

کتابخانه قزوین

این کتابخانه با کمبود کتابدار روبرو است. ژول ورن و کتاب میشل استروکوف و داریوش‌عباداللمی و کتاب او معرفی شده‌اند که در سطح مطلوبی اجرا نشده است. هنگامی که کتابخانه کتابدار کم دارد نباید از کیفیت برنامه‌ها کاسته شود بلکه باید از کمیت بکاهیم. در تکمیل و تنظیم صفحات گزارش توجه بیشتری داشته باشید.

کتابخانه کانون کارآموزی

تحرك تازه‌ای در این کتابخانه دیده می‌شود که مایه امیدواری است و برنامه‌ها بهبود نسبی دارند. انتخاب منابع برای برنامه‌ها به دقت بیشتری نیاز دارد.

کتابخانه کرج

برتولت برشت و کتاب او، «آدم آدم است» با تحلیل خوب و بیان قابل فهم و مناسب، برای اعضای اجرا شده است. کیفیت برنامه‌های این کتابخانه خوب است ولی مقدار آن با توجه به تعداد کتابداران کم است. انتظار می‌رود با شروع سال تحصیلی در جذب اعضای جدید

کوشش بیشتری به خرج دهید.

کتابخانه ساوه

کتاب برای داستان‌سرایی باید به گونه‌ای انتخاب کنید که مناسب اعضای خردسال باشد. منابع بهتری برای معرفی ابوریحان بیرونی موجود است. وضع اجتماعی مردم خراسان بحث آزادماه گذشته بود ولی در عمل از «وضع اجتماعی» کمتر سخن به میان آمده است.

کتابخانه اراک

این کتابخانه از کتابخانه‌های پرمراجعه ماه گذشته بود. تلاش کتابداران و همفکری سازنده آنان در راه اعتلای محیط فرهنگی کتابخانه در برنامه‌های کتابخانه کاملاً مشهود است. اجرای برنامه داستان‌سرایی از ابتکار تازه‌ای برخوردار است و باعث شده است که تعداد بیشتری به این برنامه علاقمند شوند و در آن شرکت کنند. زرتشت و کتاب نبرد با اهریمن و بحث آزاد در باره آئین زرتشت از برنامه‌های ارزنده است.

کتابخانه فیروزکوه

معرفی سرزمین فرانسه و شخصیت بالزاک سطحی است و به وقت بیشتری نیاز دارد جلب و گرایش اعضا به کتابخانه مستلزم کوشش و جدیت بیشتر از سوی کتابداران می‌باشد. در اجرای برنامه‌ها به گوشه‌های قبلی توجه کنید تا کاستی‌های آن از میان برداشته شود.

کتابخانه قم

سرزمین انگلستان و چارلز دیکنز را کتابداران معرفی کرده‌اند که اجرای آن خوب بوده است ولی در انتخاب مطالب برای معرفی باید دقت کنید که جالب و مناسب باشد و مطالب پراکنده و آمار و ارقام محض نباشد. جلب عضو، کوشش بیشتری را می‌طلبد.

کتابخانه کاشان

کتابداران این کتابخانه در زمینه تدارک و تهیه برنامه‌های فرهنگی و راهنمایی اعضا کوشش زیادی می‌کنند. معرفی آل‌احمد و کتاب سرگذشت کندوها و سرزمین گیلان از محتوی خوبی برخوردار است. از منابع با ارزشی بهره گرفته‌اند ولی در نشریه واحد نوجوانان و معرفی کتاب سرگذشت کندوها، اشتباهات دستوری و انشائی دیده می‌شود که حاکی از شتابزدگی کتابداران است.

کتابخانه خمین

در این کتابخانه شخصیت حافظ مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است ولی در انجام این کار پرارزش عدم توانائی کتابداران مجری و کتابخانه محسوس است. نشریه واحد آرش شماره ۸ و معرفی سرزمین (شیراز) از غنای لازم برخوردار است.

کتابخانه محلات:

کتابخانه محلات از کتابخانه‌های خوب و پرتحرک

ناحیه است و کارهایش از کیفیتی مناسب برخوردار است. با توفیق فراوان برای همکاران ما، جلب اعضاء جدید را یادآوری می‌کنیم.

آبادان شماره يك:

برنامه فرهنگی کتابخانه شماره يك آبادان شامل معرفی سرزمین کرمان و شخصیت صادق چوبک و کتابهای نمازخانه کوچک من و قصه‌ای و غصه‌ای و ماه نخشب و گاهواره و بحث کتاب کودکان قهرمان بوده است. این کتابخانه داستانسرايی‌هایی هم داشته است از قصه‌های کی از همه پرزورتره، قصه دوستی، چوپان دریائی، قصه طوقی و شهرماران. و از فیلم استریپ نیز بز زنگوله‌پا، بلبل، بعداز زمستان در آبادی ما، و شیر شکار به نمایش در آمد. این کتابخانه از ماه گذشته ۲۸ نفر عضو جدید داشته است و اکنون جمع اعضایش به ۴۳۶۶ نفر می‌رسد.

آبادان شماره ۲:

برنامه فرهنگی کتابخانه شماره ۲ آبادان ادامه معرفی سرزمین روسیه بوده است و به این خاطر ماکارنکو معلم بزرگ آن سرزمین و کتابهای سرگذشت مادر و جمیله، مری‌پاپنز، مرغ دریائی، کاشتانکا و دامنه کوه بنفش معرفی شدند. اعضاء کتابخانه دو نمایشنامه‌لی‌لی حوضك و آنکه گت آری و آنکه گفت نه که توسط گروه تئاتر کتابخانه ۱ و ۲ در چند نوبت اجرا شده است را دیده‌اند. فیلمهای برپا خاسته و کارتونك بازی در دو نوبت به نمایش گذاشته شد و همچنین گزارشی رادیوئی از کتابخانه تهیه شد که از رادیو آبادان پخش شد.

در ماه گذشته کتابخانه ۱۹ نفر عضو جدید داشته و کل اعضایش اینک به ۴۶۳۵ نفر می‌رسد و برنامه فرهنگ مردم نیز کنار سایر کارهای همیشگی در جریان است.

کتابخانه شماره ۱ اهواز:

کتابهای قصه دوستی، مردخشت‌زن، مهمانهای ناخوانده، چوپان دریائی، قلمکار و خورشید خانوم در این کتابخانه داستانسرايی شده و معرفی شخصیت جواهر لعل نهرو همراه با کتاب اندیشه‌های نهرو و کتاب مهاتما گاندی اثر رومن رولان و سرزمین هندوستان هم‌چنان ادامه دارد. فیلم استریپهای درخت مراد، بعداز زمستان در آبادی ما و مهمانهای ناخوانده به نمایش گذاشته شد. ماه گذشته این کتابخانه ۱۲ نفر عضو جدید داشته است و کل اعضایش به ۳۳۶۴ نفر می‌رسد. به خاطر جشن فرهنگ و هنر نشریه‌ای بنام هنر چیست توسط کتابداران تهیه و کتابهای هنری موجود در کتابخانه به معرفی گذاشته شد.

کتابخانه شماره ۲ اهواز:

کلیه برنامه‌های این کتابخانه به صورت دیواری تهیه شد. شیراز همراه با معرفی شخصیت ابوالحسن صبا و سرزمین کف و کتاب مقدمه‌ای بر تاریخ و کتاب تصویرها و برکه آتش معرفی شد. نمایشنامه خورشیدمال کیه با اقتباس از کتاب تو خورشید داری توسط گروه تئاتر کتابخانه با کارگردانی مهرداد نودرطیب دوبار اجرا شد و ۳۰۰ نفر از اعضاء کتابخانه این نمایشنامه را دیدند. عضو جدید کتابخانه ۲۳ نفر بوده و کل اعضایش در ماه گذشته به ۲۷۰۸ نفر رسیده است.

کتابخانه شماره يك خرمشهر:

در ماه گذشته کتابهای قصه‌هایی از ویتنام، درجنگل و دشت، گلاب و گل‌های آوازخوان برای اعضاء داستان-سرايی شده. معرفی شخصیت حافظ با معرفی سرزمین شیراز و کتاب تاریخ تمدن و فرهنگ همراه بود. بحث کتابهای کودك، سرباز دریا و بعداز زمستان در آبادی ما، در ماه جاری همراه با چند برنامه دیگر درباره فرهنگ مردم شامل داستانسرايی از قصه‌های بومی و بحث آزاد فرهنگ مردم ادامه خواهد داشت. عضو جدید کتابخانه در ماه گذشته ۲ نفر بوده است و کل اعضاء به ۱۷۴۲ نفر رسیده است. اعضاء از فیلم استریپهای بعداز زمستان در آبادی ما، فیلمهای پارچه‌زری و ترمه و وقتی بزرگترها با هم‌اند دیدن کردند.

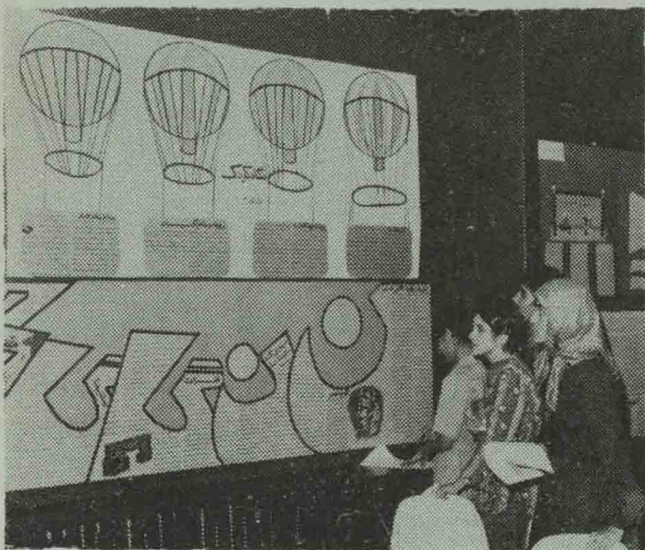
کتابخانه شماره ۲ خرمشهر:

برنامه فرهنگی کتابخانه شماره ۲ خرمشهر شامل معرفی شخصیت صادق هدایت و استاد بهزاد و کتاب‌های سگ ولگرد و بحث کتابهای پولیانا، روشنائی کوهستان و قصه کرم ابریشم و سرزمین تهران بوده که در ماه جاری نیز ادامه خواهد داشت. بحث آزادی داشتند درباره مینیاتور که همراه با معرفی استاد بهزاد صورت گرفت و جلسه‌ای شعرخوانی داشتند از شعر-های مولوی. کتابهای قورباغه فضا نورد، کوچولوها در قفس و خورشید خانوم داستانسرايی شد و ۱۱۵ نفر فیلم استریپهای شیشه چگونه ساخته میشود و پارچه چگونه بافته میشود و ۸۵ نفر فیلمهای نان و کوچه و آنکه خیال بافت و آنکه عمل کردو فیلم شیرینی‌انگور را دیده‌اند. این کتابخانه در ماه گذشته ۲۶ نفر عضو جدید داشته و کل اعضایش به ۴۵۹۷ نفر می‌رسد.

کتابخانه پایگاه وحدتی دزفول:

در ماهی که گذشت کتابهای انگشتی جادو و هنسل و گرگل معرفی شدند. معرفی شیراز بصورت دیواری تهیه و همراه با معرفی شخصیت حافظ اجرا شد. کتاب سخنان حضرت علی (ع) کتابخوانی شد. این کتابخانه در ماه گذشته هیچ عضو جدید نداشته است و کل اعضایش همان ۱۰۳۴ نفر است. بقیه در صفحه ۸

سمینار و نمایشگاه نشریات کتابخانه‌های منطقه ۲

در پایان سخنان خانم افتخاری - مسئول کتابخانه شماره ۷ تهران - بچه‌ها مسایل خود را در ارتباط با کار نشریه نویسی مطرح کردند که خانم افتخاری به آنها پاسخ گفتند.

در طول برنامه‌ها فرمهایی در مورد انتخاب بهترین نشریات و اوراقی برای دستیابی به مسایل و مشکلات کتابخانه‌ها از دید اعضا بین اعضا توزیع شد.

ویژگیهای سمینار امسال: دومین سمینار نشریه اعضای کتابخانه‌های تهران به علت برنامه‌ای از قبل تهیه شده از چند ویژگی برخوردار بود.

۱- دست‌اندرکاران نشریه و اعضای دیگر که در سمینار بودند در همه جلسات شرکت کردند.

۲- از نظر تشکیل نمایشگاه چون قطع نشریه‌های ارسالی تعیین شده بود سمینار و نمایشگاه با مشکلات

سمینار و نمایشگاه نشریه اعضای کتابخانه‌های تهران و نواحی فارس و بوشهر، خوزستان و مرکزی به مدت چهار روز - از بعدازظهر ۱۰ اردیبهشت ۱۳۶۷ تا بعدازظهر ۱۳ اردیبهشت ۱۳۶۷ در کتابخانه شماره ۲۳ تهران با حضور کتابداران مسئول برگزار شد.

ناحیه اصفهان نتوانست نشریات کتابخانه‌های خود را بموقع به نمایشگاه برساند. از این روی، جای آن خالی بود.

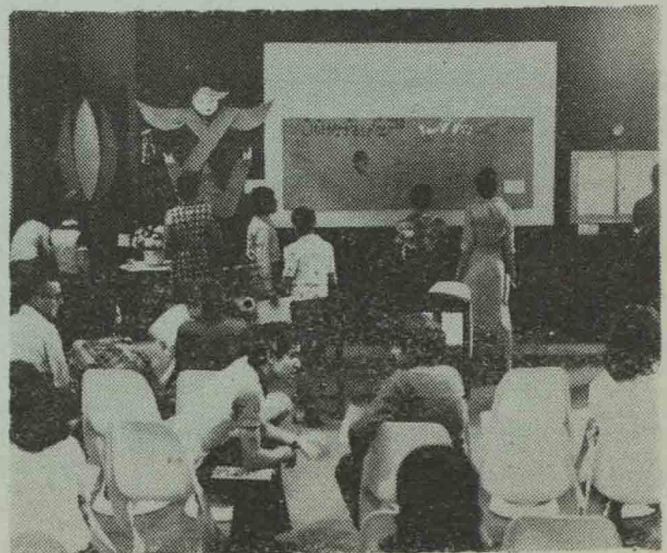
در این نمایشگاه که جمعا ۴۲ نشریه از کتابخانه‌های تهران، شیراز، لار، فسا، اهواز، خرمشهر، بوشهر، محلات، قم و دماوند عرضه شد. بهترین رقم متوجه کتابخانه‌های تهران بود.

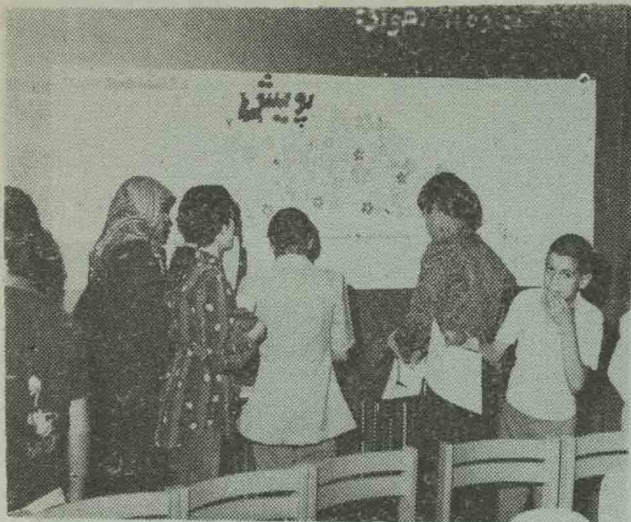
برنامه سمینار نشریات به قرار زیر بود:
بعدازظهر ۱۰ اردیبهشت: گفتگوی مدیر کتابخانه‌های منطقه ۲ با اعضا درباره مشکلات کتابخانه‌ها و برنامه‌های آینده کتابخانه‌ها.

بعدازظهر ۱۱ اردیبهشت: بحث و گفتگوی اعضا در مورد نشریه‌های موجود در نمایشگاه و مشکلات نشریه نویسی.

بعدازظهر ۱۲ اردیبهشت: گفتگوی آقای نجف دریابندری درباره هنر و ادبیات و نقد و بررسی کتاب. این برنامه خوب و سودمند بود و ایشان گفتار جامعی درباره هنر و ادبیات و نقد و بررسی کتاب داشتند.

۱۳ اردیبهشت: خانم افتخاری مطالب مفید و مستندی درباره مطالعه و هدف و اهمیت نشریه نویسی بیان کردند که بسیار مورد توجه اعضا قرار گرفت.

ناحیه تهران:

- چکاوک کودکان کتابخانه شماره ۱
- آوا کتابخانه شماره ۳
- پویا کتابخانه شماره ۶
- پرستو کودکان کتابخانه شماره ۸
- گویا کتابخانه شماره ۹
- تجربه کتابخانه شماره ۱۰
- با هم شماره ۲۱ کتابخانه شماره ۱۱
- همگام کودکان همگام نوجوانان کتابخانه شماره ۲۲
- نگاه کودک کتابخانه شماره ۱۳
- نگاه نوجوانان کتابخانه شماره ۱۳
- ندای کودکان کتابخانه شماره ۱۶
- ندای نوجوانان کتابخانه شماره ۱۶
- شباوین کتابخانه شماره ۱۷
- نشریه‌ای از کتابخانه شماره ۱۸
- پیوند کودک کتابخانه شماره ۱۹
- همه با هم کتابخانه شماره ۱۹
- چکاوک کودکان کتابخانه شماره ۱۹
- پژواک کتابخانه شماره ۲۰
- پیوند کتابخانه شماره ۲۲
- پیام کتابخانه شماره ۲۳
- خروش کتابخانه شماره ۲۴
- بویش کودکان و نوجوانان کتابخانه شماره ۲۶

کمتری مواجه بود.

۳- در هریک از جلسات حداقل ۲۰ نفر از کتابداران مسئول گروههای نشریه در سمینار شرکت داشتند.

۴- هدف عمده سمینار که گردهم آئی و همفکری اعضاء گروههای نشریه بود در سمینار امسال تحقق یافت به این شکل که در طول این چهار روز اعضاء نشریه- نویسی کتابخانه‌ها در ارتباط با نشریه‌های مورد نظر بحث و گفتگوی دامنه‌داری داشتند و جنبه‌های خوب و بد نشریات را ارزیابی کردند.

در این روزها از کتابخانه‌های ۲۱ و ۵ و ۲۳ نماینده‌ای در جلسات شرکت نداشتند، مسئولان نشریه کتابخانه- های مرکزی، ۲۰ و ۲۲ و لویزان هر کدام در یک روز از چهار روز سمینار شرکت کردند. حال آنکه در آخرین روزها چند تن از کتابداران علاقمند غیر مسئول در نشریه نویسی در سمینار شرکت داشتند.

اسماء نشریات عرضه شده در نمایشگاه

ناحیه فارس:

آلونک ۷ فسا

چیرجیرک فسا

بی‌چی لار

پویه کتابخانه شماره ۱ شیراز

پویه کتابخانه شماره ۲ شیراز

پویک کتابخانه شماره ۱ شیراز

گلبرگ کتابخانه شماره ۳ شیراز

پیرسوک کتابخانه شماره ۲ شیراز

گلبن کتابخانه شماره ۳ شیراز

ناحیه خوزستان:

همه با هم کتابخانه شماره ۲ خرّمشهر

پوچیک کتابخانه بوشهر

و نشریه‌ای از کتابخانه شماره یک اهواز

سحر ۲۲ کتابخانه شماره ۲ آبادان

ناحیه مرکز:

نشریه‌ای از محلات

نشریه‌ای از دماوند

نشریه‌ای از قم

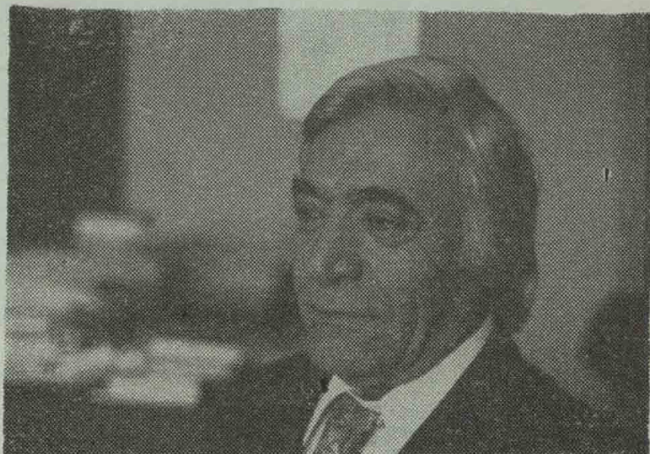
آغاز کار کتابخانه‌های سیار تهران

این کتابخانه‌های سیار کار خود را از ۱۵ مهرماه آغاز کرده‌اند. به ۳۵۰ مرکز (مدرسه، بیمارستان و...) در جوادیه، شهرری، خزانه، شهباز، نازی‌آباد، تهران پارس، شمیران، پهلوی، بلوار، قزوین، سیمتری،

فرح‌آباد، ژاله، فخرآباد، آریاشهر، شهر زیبا، شهرآرا، امیرآباد، جاده کرج، مهرآباد، فرح‌زاد، مجیدیه، نارمک، پاستور، یافت‌آباد، یاخچی‌آباد، سرخه‌حصار، سرآسیاب، میدان خراسان، روزولت، سعدی کتاب‌بی- رسانند.

خاطرات يك مترجم

(۷)

نمی‌دانم چه شد که به قهر و بیخبر از خانه قاضی بزرگ رفتم. بعدها به من گفتند که یادداشتی هم نوشته و در لای یکی از کتابهای قاضی گذاشته بودم تا دلشان برای من شور نزنند، و مدتها پس از رفتنم آن یادداشت به دست آمده بود، اما من چیزی از این مقوله به یاد ندارم؛ فقط می‌دانم که بیست و چهار ساعت پس از اینکه اثری از من نیافته بودند گمان کرده بودند در رودخانه غرق شده‌ام، و چند روزی هم سپرده بودند که به دنبال نعش در آبادیهای ساحلی پایین دست رودخانه بگردند.

دلیل رفتنم را خودم هم نمی‌دانم و یا بهتر بگویم خوب به خاطر ندارم. نمی‌دانم خلائی که بعد از رفتن فاطمه در زندگی پیدا شده بود، یا اذیتهای لوس و خنک «احمدکل» آبدارباشی، که چون مثل دیگران پولی نداشتم به او بدهم گاه و بیگاه سر به سرم می‌گذاشت و مسخره‌ام می‌کرد و یا خاطره آزادیها و ول‌گشتنهای بی‌معارض بسا همبازیهای دهاتی باعث شد که فیلم یاد هندوستان کند و سر به صحرا بگذارم.

* آغاز تابستان بود و من امتحان سال پنجم ابتدایی را با موفقیت گذرانده بودم. یکه‌وتنها و بی‌آنکه به کسی چیزی بگویم یازاد راهی با خود بردارم یا مقصد معینی داشته باشم از دره پایین دست کوه «دشامجید» روبه مشرق براه افتادم. نزدیکهای ظهر از گردنه «بسری» گذشتم و به هنگام غروب سوادآبادی آشنایی را به نظر آوردم که از چمنهای اطراف بیشه بیرون ده تشخیص دادم به سریل آباد رسیده‌ام

* از صبح چیزی نخورده بودم و گرسنگی و خستگی مرا از کاری که کرده بودم بشیمان کرده بود. در بیرون ده به پنج شش دختر بچه برخوردیم که برای جمع‌آوری

تباله گاو و پشگل گوسفند به منظور سوخت تنور به صحرا آمده بودند و اینک آماده می‌شدند تا با بار خود به خانه برگردند. از حرفهایی که با هم می‌زدند و از مشخصاتی که از خواهرم به یادداشتیم او را شناختم، اما او مرا بجا نیاورد. آخر وقتی خودم را با اشکهایم و با حرفهایم معرفی کردم اونیز مدتی اشک شوق ریخت و سپس از فرط خوشحالی به طرف ده دوید تا مرده آمدنم را به خانه عمویم شیخ احمد ببرد. طفلك دختر معصوم چه ذوقی کرد و چه سخت به هیجان آمد که پس از مدت‌هایکسی اینک از تنهایی درمی‌آمد و برادری پیدا می‌کرد که می‌توانست در ده به رخ همه بکشد. کس و کار دلسوز داشتن و به خویش نزدیکی نازیدن که در محیط زندگی در سطحی ولو اندک بالاتر از دیگران باشد مسئله‌ای است که در کردستان اهمیت ویژه‌ای دارد، و خواهر من در آن گوشه دنج و متروک دور از دنیا از این اهمیت غافل نبود.

* ورودم به منزل عمو از طرف زن‌عموها با شور و هیجانی زودگذر استقبال شد. خود عمو در خانه نبود و گفتند که طبق معمول به سفر رفته است. شیخ احمد پس از کشته شدن عموی دیگرم میرزا سعید اینک مالک بلامنزاع ده شده بود و چندان در آمد داشت که چرخ زندگی بی‌بند و بار خود را بگرداند. جوان بود و خوش قیافه و دلیر و چابک‌سوار، با ذوق شعر گفتن به زبان کردی، لیکن اوقاتش اغلب به میخواری و بیعاری می‌گذشت و آخر نیز جان خود را بر سر این کار گذاشت. همیشه چهار زن عقدی داشت که یکی از آنان چون از خانواده شیخ حسام‌الدین بزرگ بود و متنفذ، ریگ ته جوی بود، لیکن سه زن دیگر که روستایی بودند و رعیت‌زاده، هر چند مدت به نوبه عوض می‌شدند؛ یعنی جناب شیخ از هر کدام که سیر می‌شد طلاقش می‌داد و زن تازه‌ای از ده خود یا از دهات مجاور سراغ می‌کرد و میگرفت. خدارحم کرد که سنی بود و شیعه نبود، و گرنه غیر از آن چهار زن عقدی يك حرمسرا نیز زن صیغه نگاه می‌داشت. و از آنجا که شیخ بیشتر در سفر بود و کمتر در حضر، و همراه بردن زن در کردستان نه مرسوم است و نه عملی، همیشه جوانک بیریشی هم به دنبال خود می‌انداخت که اورا بی‌هیچ شرمی و خجلتی بظاهر به عنوان نوکر خود به‌هرجا می‌برد.

* شیخ‌زاده بانو مادر شیخ احمد هنوز در قیدحیات بود و مریدان زیادی در میان زنان روستایی و شهری

داشت که هر ساله از راههای دور و نزدیک به زیارتش می آمدند و تحف و هدایایی به حضورش می آوردند. در میان این مریدان زنان زیارویی نیز بودند که پس از کسب فیض روحانی از محضر شیخ زاده بانو اغلب بکسب فیض جسمانی از محضر شیخ احمد نیز نایل می آمدند و با باری از توشه دنیا و آخرت به خانه های خود باز می گشتند.

* نمی دانم چرا شیخ زاده بانو حاضر نبود در سرریل. آباد، در خانه پسرش زندگی کند، و برای خود دم و دستگاهی در «یال آباد سفلی» که ده سرسبز و خوش آب و هوایی بود ترتیب داده بود. از سرریل آباد به یال آباد با اسب دو ساعت راه بود. شیخ احمد نیز به ظاهر برای درک فیض جوار مادر و شاید هم برای لذت بردن بیشتر از محضر مریدان زیبای او اغلب در یال آباد بسر می برد، و حتی در این اواخر شروع به ساختن خانه ای هم برای خود در آنجا کرده بود تا به قول خودش نیمه سی از حرمسرایش را از سرریل آباد به آنجا منتقل کند، برنامه ای که گویا هرگز عملی نشد.

* باری، زنان شیخ از مقصدم جویا شدند، و چون گفتم که قصد رفتن به محال فیض الله بیگی و دیدار مادرم را دارم تشویق کردند که از این سفر طولانی درگذرم و در سرریل آباد بمانم. حتی گفتند وقتی عمویم شیخ به خانه برگردد و مرا ببیند که باز پیش او آمده ام بسیار خوشحال خواهد شد. و نیز گفتند که چون شیخ دایم در سفر است خانه ای که در آن فقط زنها هستند احتیاج به مرد محرمی دارد که در غیاب شیخ بزرگتر خانه باشد. من از آنجا که هدف و مقصد معینی نداشتم و شاید هم به خود بالیدم که مرادم به حساب آورده اند پیشنهادشان را پذیرفتم و بیش از همه خواهرم را خوشحال کردم.

* روزها کاری بجز بازی با بچه های ده نداشتم، و چون به اصطلاح پسر ارباب بودم در هر بازی ای که می کردیم من رئیس یا حاکم یا شاه می شدم. اغلب نیز تازی شکاری شیخ را که مدت ها بود عاطل و باطل مانده بود با خود در همان حول و حوش به شکار خرگوش می بردم. از قضا روزی به خرگوشی برخوردیم که تازی چابک شیخ او را در کمرکش کوه گرفت، ولی من چون پیاده بودم و راه سربالا، دیر به بالای سرشکار رسیدم و خرگوش از ترس در دهان تازی جان داده و به اصطلاح حرام شده بود. ضایع کردن چنان شکار نادری در کردستان که قحط خرگوش است کفر محض است و در خانه گفتند که اگر عمو بیاید و از این ضایعه با خبر شود با من سخت دعوا خواهد کرد و شاید هم کتکم بزند.

* گوشت خرگوش در مذهب تسنن حلال است و به همین جهت در کردستان نسل این حیوان را تقریباً

بر انداخته اند، چنانکه کمتر ممکن است شکارچی اقبال دست یافتن به خرگوش پیدا کند. اما در آن سوی رودخانه جغتو (زرین رود) که ترک نشین است و مردم آن شیعه مذهب، خرگوش بیچاره در پناه کراهت دینی خود در امان است و در همه جا فراوان. خرگوش این لطف را هم دارد که در اینجا مرا به یاد لطیفه ای انداخت، لطیفه ای که به هر حال نقل آن خالی از لطف نیست.

* مهیاد موستانهای فراوان دارد و انگورهای متنوع، و از جمله آفتهای انگور یکی هم سگان ولگردند که شبها دسته دسته به انگورخوری می روند. بسیار هم خوش سلیقه تشریف دارند، چون بهترین انگورها را می خورند و هر چه جنس انگور بدتر باشد رغبت آنها به خوردن آن کمتر، تا به یک نوع انگور می رسیم که سگها اصلاً لب به آن نمی زنند، و آن انگوری است به رنگ قرمز مایل به سیاه، دانه گرد و پوست کلفت و بد طعم، و بیشتر در سرکه سازی از آن استفاده می شود.

* روزی بازرسی نظامی از لشکر آذربایجان که از تبریز برای سرکشی به پادگان مهیاد آمده و در محکمه قاضی بزرگ مهمان بوده است با اطلاع از ماجرای سگها و انگورها به شوخی از جناب قاضی می پرسد: * - راستی جناب قاضی، این چیست که سگ نمی خورد ولی سنی می خورد؟

* قاضی بزرگ که در لحن او احساس توهینی نسبت به مذهب تسنن می کند بیدرنگ جواب می دهد: این خرگوش است.

* و جناب بازرس که گویا شیعه متعصبی هم بوده است بور می شود.

* باری، عمو بارها به خانه آمد و باز رفت و تنها چیزی که کمتر توجهش را جلب کرد آمدن من به سرریل آباد بود. او آنقدر سرگرمی و مشغله شخصی داشت که اضافه شدن یک نانخور به عایله اش به حساب نمی آمد، و در رفتارش نیز نسبت به من اندک واکنش عاطفی به چشم نمی خورد. حتی یک بار هم نشد که از من بپرسد تاکنون کجا بوده و چه می کرده ام و آیا در مهیاد درس می خوانده ام یا نه، و در صورت مثبت چرا درس و زندگی مرا رها کرده و به خانه او آمده ام.

* قبلاً نیز اشاره کرده ام که سرریل آباد در دامنه کوه قوسی شکلی واقع شده است. در آن زمان که من به آنجا آمده بودم از بالای آبادی تا کمرکش کوه، در شکم قوس، جالیزدیم بود که در آن هندوانه و خیار و کدو کاشته بودند. از نوک جنوبی قوس آن سوتر، آبادی پیرولی باغ و اراضی آن واقع بود که به مرحوم قاضی عسکر برادر تنی قاضی بزرگ مهیاد تعلق داشت و پیرولی باغ دهی به مراتب آبادتر و با صفاتر از سرریل آباد بود. قاضی عسکر مردی بود سلیم النفس و گوشه

گیر که تحصیلاتش در حد پرداختن به شغل قضا نبود، و چون فرزند نداشت و زیاد هم با مردم معاشر نبود با درآمد ملک پیرولی باغ نه تنها زندگی اعیانی و مرفهی داشت ثروت زیادی هم اندوخته بود، و چون اجاقش کور بود پس از مرگش برادرزادگانش ثروتش را خوردند.

* جالیزهای دیم پیرولی باغ هم با هندوانه‌ها و خیارهای بهتر وصل به جالیز سریل آباد بود. يك شب با چند تن از بچه‌های شیطان ده به هندوانه دزدی رفتیم. از پیچ انتهای قوس گذشتیم و به جالیز پیرولی باغ رسیدیم. نیمه‌های شب بسیار تاریکی بود و ستارگان بیدار آسمان به خفتگان کره خاکی چشمک می‌زدند. همه نفسها را در سینه حبس کرده بودیم و آهسته از شیب جالیز بالا می‌رفتیم. دوتن از بچه‌ها که بهتر از بقیه هندوانه می‌شناختند هندوانه‌های رسیده را از بوته می‌کنند و در سرایشی جالیز به پایین غل می‌دادند. دو نفر هم در آن پایین بودند و آنها را می‌گرفتند. يك وقت متوجه شدیم که در محاصره سه قلدر چماق به دست هستیم و هر سه با مشت و سیلی به جانمان افتاده‌اند. دو تن از بچه‌ها که در پایین بودند گریختند و ما سه نفر دستگیر شدیم. تا صبح در آلاچیق محقر جالیز دست بسته نگاهمان داشتند و صبح با شانزده عدد هندوانه از بوته‌کنده و اغلب شکسته ما را به محضر جناب قاضی عسکر ارباب ده بردند. معلوم شد که جالیز مورد دستبرد ملک اربابی بوده است و ما می‌بایست جوابگوی شخص ارباب باشیم. قاضی عسکر با تعجب به ما سه مجرم صغیر نگاه کرد و از هویت هر کدام جويا شد. وقتی فهمید که من فردی از افراد خانواده قاضی و پسر مرحوم امام جمعه هستم توجهش بیشتر جلب شد، سری به تعجب تکان داد و دو سه بار تکرار کرد که: امامزاده و دزد! و سپس این جمله از گلستان شیخ سعدی را با قرائت خواند: «ابریق رفیق برداشت که به طهارت می‌روم، و او خود به غارت می‌رفت»، و ظاهرا منظورش این بود که از ماست که بر ماست. کیفی هم که برای ما تعیین کرد. بسیار جالب بود: دستور داد که ما سه نفر باید هر شانزده هندوانه را بخوریم و آنگاه آزادیم که برویم. به هر جان‌کنندی بود تا ظهر هندوانه‌ها را خوردیم و آزاد شدیم. به هنگام رفتن، قاضی عسکر به ملامت برخواست که چرا درس و تحصیل را رها کرده و به ولگردی به ده آمده‌ام؛ بهتر آنکه به مهاجد برگردم و باز به مدرسه بروم، و حتی تذکر داد که حاضر است شخصا مرا به شهر برگرداند و عذر تقصیرم را از قاضی بزرگ بخواهد.

* کاش پندش را می‌شنیدم و به سریل آباد بر نمی‌گشتم. اوقات در سریل آباد سرد و یکنواخت بر من می‌گذشت، تا شبی واقعه‌ای روی داد که صحنه را عوض کرد، توفانی بود که در دشت هموار زندگی من وزید و

چیزی نمانده بود که چراغ عمرم را خاموش کند: چند روزی بود که زن عموی بزرگ - دختر شیخ حسام‌الدین بیمار بود، و چون پزشک و دارویی در آن نزدیکی در دسترس نبود در خانه با دواهای زنانه به مداوای او می‌پرداختند. کم‌کم بیماری شدت گرفت و در آن شب به مرحله خطرناکی رسید. دیگر از زنها کاری ساخته نبود و بایستی فکر اساسی کرد.

نیمه‌های شب بیدارم کردند تا باتفاق «خات نزاکت» کلفت قلچماق خانه به یال آباد برویم و شیخ را از ماجرا با خبر کنیم. معلوم شد روز اول که به ده آمدم و زنها وجود مرا به‌عنوان مردم محرم در خانه ضروری دانستند برای چنین مواقعی بود. چاره‌ای بجز رفتن نبود. خواب - آلوده برخاستم و با «خات نزاکت» که دو سه گرده نان و قدری پنیر با خود برداشت راه افتادیم.

* اجازه بدهید دو سه کلمه‌ای هم از این «خات نزاکت» بگویم که به زحمت شنیدن و خواندنش می‌ارزد: «خات» مخفف خاتون است و در کردستان معمولا برای زنها زبر و زرنگ و جا افتاده همراه با اسمشان «خات» را هم اضافه می‌کنند. نزاکت زنی بود جوان، بلند بالا و چهارشانه که وقتی یکتنه در يك طرف مشك بزرگ کره‌گیری می‌ایستاد در طرف مقابلش می‌بایست سه زن بایستند تا بتوانند همپای او مشك را تکان بدهند. با اینکه جوان بود و خوش‌سایما زمخت و یغور بود و بیشتر به يك مرد زیبای رشید می‌مانست تا به يك زن. شوهرش زارع میانسالی بود از اهالی «قارنجه» در کنار سیمین‌رود، که روزی با زنش دعوا کرده و گویا بی‌دلیل به او فحش ناموسی داده بود. نزاکت که نتوانسته بود توهینهای او را تحمل کند کتک جانانه‌ای به شوهرش زده و یکر است به خانه ملای ده رفته و طلاق خواسته بود. توصیه‌ها و اندرزهای دینی ملا و معذرت‌های شوهر نیز نتیجه‌ای نداده و ملا به ناچار صغیه طلاق را جاری و نزاکت را از قید شوهر آزاد کرده بود. از آن هنگام به بعد، نزاکت به هوای دیدن بستگانش به سریل آباد آمده و در خانه عموی من ماندگار شده بود. چند روزی که از اقامت من در سریل آباد گذشت کم‌کم از محبت‌ها و ناز و نوازشهایی که نزاکت در حق من می‌کرد فهمیدم که علاقه‌ای نظیر آنچه فاطمه به من داشت دارد، اما من چیز زیادی درك نمی‌کردم، خاصه که احساسی هم نسبت به او نداشتم.

* باری، شب از نیمه گذشته بود که راه افتادیم. از آنجا که نزاکت مرا دوست می‌داشت تا بیرون آبادی پیرولی باغ همچنان دست مرا در دست زمخت و پت و پهن خود گرفته بود و گاه‌گاه می‌فشرد. بالاتر از پیرولی باغ دهی بود که من اکنون نام آن را فراموش کرده‌ام. در بیرون آن ده قلمستانی بود و باغ انگوری، و نزاکت

ازدواج

آنگاه که دل از شوق آیت‌های سعادت می‌تپد جهان زیباست، با آرزوی سعادت جاودانه آغاز زندگی مشترکتان را تبریک می‌گوئیم.

- ۱- آقای غلامرضا امامی - ادیتور امور انتشارات
- ۲- خانم اشرف‌بدیعی - مسئول درجه ۲ کتابخانه زنجان
- ۳- خانم معصومه پیروز - کتابدار کتابخانه‌ی شماره یک اهواز
- ۴- خانم خدیجه بهروزیان - کتابدار کتابخانه‌ی شاهپور
- ۵- آقای احمد اصغری - راننده قسمت نقلیه
- ۶- خانم زهرا خیرآبادی - کتابدار کتابخانه‌ی بیرجند
- ۷- خانم مریم عزیززی - جانشین مسئول درجه ۲ بیرجند.

تولد

در آغاز خزان، شکفتن غنچه همیشه بهارتان را شادباش می‌گوئیم.

- ۱- خانم زهرا کمپانی - کتابدار کتابخانه‌ی تربت‌حیدریه
- ۲- خانم ماه‌جهان سلیمانی - کتابدار کتابخانه‌ی شماره ۲ اصفهان
- ۳- آقای محمد خوشی - خدمتگزار کتابخانه‌ی چوپار
- ۴- خانم فرح حسین‌زاده قناد - کتابدار کتابخانه‌ی شاهرود
- ۵- آقای عسگر رحیمی درازکلا - کارمند مالی دفتر ناحیه مازندران و سمنان

ترفیح

به آنانکه با مساعی بیشتر موفق گردیدند درپستی بالاتر مصدر خدمات ارزنده‌تری گردند تبریک می‌گوئیم:

- ۱- خانم پروین زکی‌زاده شبستری از کتابداری به جانشین مسئول درجه ۱ کتابخانه‌ی شماره ۸ تهران.
- ۲- خانم ایران سازکار از کتابداری به مسئول درجه ۲ کتابخانه‌ی دزفول
- ۳- خانم زهرا شبانی شاد از ماشین‌نویس بایگانی امور اداری به منشی امور اداری
- ۴- خانم رقیه طشتگر از کتابداری کتابخانه شماره ۲۳ به مسئول درجه ۲ کتابخانه‌ی شماره ۲۳
- ۵- خانم مهرانگیز فامیل‌خداایی از کتابداری کتابخانه‌ی لویزان به مسئول درجه ۲ لویزان
- ۶- آقای حسن رهنمای واقف از متصدی کاردکس انبار پارک فرح به مسئول کنترل موجودی انبار پارک فرح
- ۷- خانم ملوک ویلامهر از کارمندی تدارکات به مسئول کنترل موجودی انبار سلطنت‌آباد

۸- آقای ابوطالب صفرخانلو از کارمندی اداره‌ی تدارکات به مسئول انبار سلطنت‌آباد

انتقال و تغییر سمت

سمت جدید و محل خدمت همکاران گرامی را به اطلاع می‌رسانیم:

- ۱- آقای سید محسن امینی از خدمتگزاری کتابخانه‌ی شماره ۴ به نگهبانی خدمات اداری
- ۲- خانم سکینه حاجی‌اسدالله منشی منطقه‌ی ۱ کتابخانه‌ها به مسئول دفتر اداره‌ی حسابداری
- ۳- خانم فاطمه جاجرمی خیاط از آماده‌ساز کتاب به کارمند کاردکس اداره‌ی تدارکات
- ۴- خانم ثریا سلیم‌خانی از آماده‌ساز کتاب به کارمند کاردکس اداره‌ی تدارکات
- ۵- خانم طاهره واحدی از آماده‌ساز کتاب به کارمند کاردکس اداره‌ی تدارکات
- ۶- خانم زهرا محمدعلیپور از آماده‌ساز کتاب به کارمند کاردکس اداره تدارکات
- ۷- آقای عبدالجبار کردانی از خدمتگزاری ناحیه خوزستان به کارگر فنی ناحیه خوزستان
- ۸- آقای فرخ مظهری عباسی از مربی‌گری و متصدی آرشیو موسیقی به سمت راهنمای آموزشی مرکز موسیقی
- ۹- خانم زهرا باده‌خور از آماده‌سازی کتاب به کارمند کاردکس انبار پارک فرح
- ۱۰- خانم ثریا فاتحی کتابدار کتابخانه‌ی رودبار به کتابخانه‌ی بانه
- ۱۱- آقای محمد تیمور تاشلو رئیس کتابخانه‌های ناحیه‌ی اصفهان به کتابخانه‌های ناحیه تهران
- ۱۲- آقای فتاح پاک‌نژاد رئیس کتابخانه‌های ناحیه مرکزی به کتابخانه‌های ناحیه اصفهان
- ۱۳- آقای عزت‌الله نظری پشتمساری خدمتگزار کتابخانه‌ی شماره ۲۲ به خدمات اداری
- ۱۴- آقای ابراهیم ورمزیار خدمتگزار کتابخانه شماره ۱۸ به کتابخانه‌ی همدان
- ۱۵- خانم حدیقه خداداد اسکی کتابدار کتابخانه شماره ۱۸ تهران به کتابخانه‌ی آمل

کارکنان جدیدالاستخدام

به امید آنکه همکاری دوستان زیر راه‌گشای بیشتری در پیشبرد اهداف والای کانون گردد، مقدمشان را گرامی میداریم و آغاز فعالیتشان را تبریک می‌گوئیم.

۱- آقای محمد حسن گوریدی - سرایدار کتابخانه‌ی

- ۲۰- خانم الهه حقیقی کتابدار کتابخانه‌ی ایلام خرم‌آباد
- ۲۱- خانم طاهره جمالی مقدم کتابدار کتابخانه‌ی کتالم
- ۲۲- خانم فریده سلیمی الیزاهی کتابدار کتابخانه‌ی لاهیجان
- ۲۳- خانم پروین میرزایی کتابدار کتابخانه‌ی غازیان
- ۲۴- خانم ملیحه صیاد درازدست کتابدار کتابخانه‌ی غازیان
- ۲۵- خانم زهرا نایب‌زاده هند خاله کتابدار کتابخانه‌ی غازیان
- ۲۶- آقای محمد تیموری اسفنجی خدمتگزار یزد
- ۲۷- خانم زینت مدح‌خوان اصفهانی کتابدار نائین
- ۲۸- خانم رفعت بحرینی کتابدار شهرضا
- ۲۹- خانم فاطمه کرامتیان کتابدار یزد
- ۳۰- خانم فاطمه خان‌احمدی کتابدار سمیرم
- ۳۱- خانم منیژه سطوت کتابدار رهنان
- ۳۲- خانم رقیه باقری‌زاده مقدس کتابدار لار
- ۳۳- خانم انسیه سهل‌البیع کتابدار بوشهر
- ۳۴- خانم فاطمه فرج‌المهی کتابدار دماوند
- ۳۵- خانم عشرت پاک کتابدار فیروزکوه
- ۳۶- خانم حمیده فخر کتابدار فیروزکوه
- ۳۷- خانم شیرین بهرامی کتابدار اراک
- ۳۸- خانم مرضیه شاه‌کریمی کتابدار اراک
- ۲- آقای فرامرز اکبرنیا - خدمتگزار کتابخانه‌ی غازیان
- ۳- خانم زهره خیراندیش - کتابدار کتابخانه‌ی شماره ۲ کرمانشاه
- ۴- خانم پوران‌دخت محمد میرزایی - کتابدار کتابخانه بم
- ۵- خانم بی‌بی فاطمه خوشرو کتابدار کتابخانه‌ی سیرجان
- ۶- خانم سوریه شیروانی - کتابدار کتابخانه‌ی بجنورد
- ۷- خانم فرح‌ناز جاجی نظری کتابدار کتابخانه‌ی گنبدکاووس
- ۸- خانم طلعت نظافت - کتابدار کتابخانه‌ی گنبدکاووس
- ۹- خانم صاحب‌جان شریفی - کتابدار کتابخانه‌ی بیرجند
- ۱۰- خانم صدیقه کافی مشهدی کتابدار کتابخانه‌ی شماره ۱ مشهد
- ۱۱- خانم شهبین لقائی - کتابدار کتابخانه‌ی قوچان
- ۱۲- خانم پروین خالوزاده - کتابدار کتابخانه‌ی گناباد
- ۱۳- خانم احترام‌السادات امامی - کتابدار کتابخانه‌ی نیشابور
- ۱۴- خانم انور شرافت - کتابدار کتابخانه‌ی سبزوار
- ۱۵- خانم آذردهخت ستارزاده جهدی - کتابدار کتابخانه‌ی تبریز
- ۱۶- خانم منیژه مهندس‌زاده - کتابدار کتابخانه‌ی تبریز
- ۱۷- خانم رفعت رفیعی‌یزد کتابدار کتابخانه‌ی کاشمر
- ۱۸- خانم رفعت ارزانی کتابدار کتابخانه‌ی آمل
- ۱۹- خانم حکیمه یعقوب‌زاده شبستری کتابدار کتابخانه‌ی

خاطرات يك مترجم (بقیه)

به‌من تکلیف کرد که دریای درختی بنشینیم و خستگی درکنیم. نشستیم و او مرا روی زانوان خود گرفت. نیم‌ساعتی با حالتی عجیب به‌من وررفت و مرا به سینه فشرد و بوسید و بویید و به‌خود مالید تا به‌حال خلصه‌ی عجیبی فرو رفت. سپس چند دقیقه‌ای بی‌حال دراز کشید، آنگاه برخاست و دستور داد که باز راه بیفتیم. من در تمام آن مدت بی‌آنکه معنی حرکات او را بفهمم بی‌اراده تسلیم بودم و به آلت بیجانی شباهت داشتم که او هرچه می‌خواست با من می‌کرد. راستش قدری هم ترسیده بودم و و بیجهت از آن بیم داشتم که او با این حرکتش بلایی ب سرم بیاورد.

* نیم ساعتی که رفتیم درجوار آبادی دیگری یه يك گله گوسفند پرخوردیم. سه سگ درنده گله به‌ما حمله‌ور شدند. نزاکت با اینکه چوب وچماقی در دست نداشت فقط با سنگهایی که از زمین برمی‌داشت و با حالت تعرضی جسارت‌آمیزی که به‌خود گرفته بود حمله‌ی سگها را دفع می‌کرد و مرا در زیر بغل خود در پناه گرفته بود. حتی می‌گفت که اگر پروای حفظ و حراست مرا

نداشت حساب هر سه سگ را با سنگ می‌رسید. چوپانها که پدر و پسری بودند بر اثر داد و فریاد ما و سگها سر رسیدند، از جرئت و شجاعت نزاکت تعجب کردند و گفتند که سگهایشان تاکنون چندین بار سواران را از اسب به زیر کشیده‌اند و او چگونه توانسته است بی‌هیچ سلاحی خود را از شر آنها در امان بدارد. خود نزاکت می‌گفت که هیچوقت از حمله‌ی دشمن جا نخورید و همیشه حمله را به حمله‌ی متقابل جواب بدهید، تا دشمن مجبور به عقب‌نشینی شود، و من بارها در زندگی از این درس نزاکت سود برده‌ام. چوپانها نیز حرف عجیبی به ما زدند، حرفی که باور کردنی نبود: گفتند اگر ما روی زمین می‌نشستیم سگها دیگر متعرضمان نمی‌شدند تا چوپان برسد. و دلیلشان این بود که سگها برخلاف آدمها پاس دشمن از پا افتاده را دارند و نشستن را دلیلی بر تسلیم می‌گیرند و دیگر با حریف شکست خورده کاری ندارند.

جشن پایان پانزدهمین دوره کارآموزی کتابداری

اکنون که آنان به کتابخانه‌هایشان بازگشته‌اند کودکان و نوجوانان ما از اندیشه‌های بارورشان بهره‌مند شوند.

بعد از ظهر روز شنبه ۲۳ مهرماه در مرکز آموزش کانون بمناسبت پایان پانزدهمین دوره کارآموزی کتابداری، مراسمی برگزار شد. در این مراسم کتابداران این دوره و گروهی از مدیران و کارکنان کانون شرکت داشتند.

ابتدا سرکار خانم شهبابی با خوش آمدگویی به حضاران پیروزی کتابداران را تبریک گفت و برای آنان آرزوی موفقیت بیشتر کرد.

آنگاه آقای گل کار مدیر مرکز آموزش با سپاسگزاری از همکاری استادان و همکاران کانون نفرات اول تا پنجم این دوره را به این شرح اعلام داشت:

نفر اول خانم زهره مجدزاده کتابدار کتابخانه شماره ۱۷ میدان غار - لیسانسیه

نفر دوم خانم طاهره ضیائی میرزائی کتابدار کتابخانه شماره ۲۴ شهرری - لیسانسیه

نفر سوم خانم زهرا جانبخش کتابدار کتابخانه شماره ۵ کوی نهم آبان لیسانسیه

نفر چهارم خانم شهناز محمدی چاهکی کتابدار کتابخانه شماره ۵ کوی نهم آبان - دیپلمه

نفر پنجم خانم سرور کاتوزیان کتابدار کتابخانه شماره ۷ میدان شوش پارک خزانه - دیپلمه

با آرزوی های خوب برای کتابداران خوب، امیدواریم

بازدید علیاحضرت شهبانو از غرفه فرآورده های فرهنگی کانون

صبح روز یازدهم مهرماه علیاحضرت شهبانو، کنفرانس منطقه ای رفاه اجتماعی برای آسیا و غرب اقیانوس آرام را افتتاح فرمودند. در محل برگزاری کنفرانس (ساختمان کنفرانس مجلس شورای ملی) نمایشگاهی از فرآورده های فرهنگی کانون ترتیب یافت. کتابها، صفحه ها و نوارهای کانون با توجه به آشنائی قبلی مورد توجه دقیق علیاحضرت شهبانو قرار گرفت.

علیاحضرت شهبانو کتاب «نقاشی بدن، انسان» را به عنوان یکی از اقدامات سودمند و با ارزش کانون در جهت آموزش صحیح و توجه کودکان به اجزای بدن انسان به وزیر بهداشتی معرفی فرمودند و آقای کیومرث شیدانی رئیس قسمت بخش و فروش توضیحات لازم را بعرض رساند.

این کنفرانس بمدت شش روز دایر بود و مورد استقبال شدید شرکت کنندگان قرار گرفت.